

**MUHASHO WA PFUNZO WAGAUTENG
MULINGO WA TSHITIFIKHEITI TSHA MATIRIKI**

TSHIVENDA LUAMBO LWA U ENGEDZEDZA

KHETHEKANYO A

MBUDZISO 1

- 1.1 Tsho yo teaho mafungo aya. (2)
- 1.2 A tshi bva phanda – o vha a sa fhiriwi.
U vha na lone gunwe – u tswa.
Mudzimu ha fhi nga tshanda – muthu o tea ita zwothe zwine a nga kona wana.
U konyolela matanda ndevheni – u sa thetshelesa.
O tou zwi thupha – u sa tsha lingedza/u fhulufhuwa thavhela tshibudzana –
u seisa vhathu.
Ngavhe ndi n'wana wa munahu – U disola zwithu zwo no itea a zwi shumi.
A dzhie mini a vhee mini – U sa divha uri u nga ita mini. (10)
- 1.3 Tsho yawe l a rema.
Bugu dzi a pengisa.
Pfunzo l tou anda. (6)
- 1.4 Ndi u tswa. (1)
- 1.5 Ya vhusumbe. (1)
- 1.6 A ya makhuwani. (1)
- 1.7 U tswa dzigoloi. (1)
- 1.8 Vhudedezi. (1)
O vha e thama ya vhukuma. (1)
- O lingedza u eletshedza Matevhutevhu.
– Mutondi o vha a tshi ya u vhona thama yawe naho e dzhele. (4)
- 1.10 O guda uri vhuvemu a vha vhuedzi. (2)
- 1.11 Ya fumi. (1)
- 1.12 U bvafha u vhala. (1)
U bvafha u shuma. (1)
- 1.13 Vho vha vhe vhavhulayi. (1)
- 1.14 U wana gumba kana u tswela. (1)

[35]

KHETHEKANYO YA B**MBUDZISO 2****2.1 SAMARI**

Ndiliseni ndi musidzana wa mikhwa ya vhudi a takalelaho tshikolo. O uluwa vhushaini vhuhulu. O phasa gireidi ya vhufumi nga naledzi a fhira phurovintsi yothe. O wana bazari a ya a gudela vhudokotela yunivesithi ya Medunsa. O fhedza o wana mushumo sibadela tsha Johannesburg.

(10)
[10]**KHETHEKANYO YA C****MBUDZISO 3**

3.1 3.1.1 Maemu o sevha nga muroho wa thanga.
Masindi o bviwa nga thanga kha mukulo.
Nwana o mila thanga ya habu.

(3)

3.2 Maambeke a tevhelaho e mafhungoni.

- 3.2.1 U sina midzi.
- 3.2.2 U bva mulomo.
- 3.2.3 U fhira dzi tshi hanwa.
- 3.2.4 U fara ludongo nga hu fhisaho.
- 3.2.5 U shulula malofha.

(5)

3.3 3.3.1 Mathomo
3.3.2 Muvhuya
3.3.3 Khulu
3.3.4 Thula
3.3.5 Tshila

(5)
[13]**MBUDZISO 4**

4.1 Munyanyani.
Vhukalanga.
Hamakuya.
Kule.

(4)

4.2 Madukana.
Magalaha.
Maditoho.
Mathannga.

(4)

4.3 Lamba – hana.
Feda – munukho.
Pfa – thetshelesa.
Thukhula – tumula / khaula.
Fembedza – nakhedza.

(5)

4.4 Matanganyi aya e mafhungoni.

- vhunga
- fhedzi.

(2)
[15]

MBUDZISO 5

A thi nga do da tadi tshi vhuya tshikoloni. Ndi songo ni wana heyani uri ri sa do kona u vhala rothe. Ni songo ndugisela zwa u la. U vhala a si zwithu zwa vhudi. Uno nwaha a thi nga bvi nga naledzi.

[7]

GUMOFULU: 80